

УДК 378.016:[001.8:174]

DOI:

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ» У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Н. С. Гарань

ORCID 0000-0002-7617-8636

О. М. Сипченко

ORCID 0000-0003-2476-8092

У представлений статті розкрито сучасні методичні прийоми і технології викладання дисципліни «Академічна добродетель» у вищій школі, виокремлено низку особливостей інтерактивного навчання, що є важливими і цінними у формуванні самомотивації здобувачів. Зміст публікації відображає основні новітні досягнення вітчизняної і зарубіжної педагогіки, що апробовані викладачами кафедри педагогіки вищої школи ДДПУ, доповнені інтерактивними методиками викладання. У публікації зазначено, що швидкі темпи розвитку освітніх технологій, істотне розширення освітньо-інформаційного простору стало не тільки суттєвим кроком вперед до прогресу й оновлення навчального процесу, але і породило практику недолугого використання застарілих методик на тлі освітніх інновацій, що пов'язано з деякою легковажністю та небажанням декого зі здобувачів вищої освіти наполегливо займатись і докладати зусиль в отриманні знань. Таким чином, потреба в утвердженні принципів академічної добродетелі в якості пріоритетних і нагальної необхідності в розробці й упровадженні сучасних методик викладання актуалізує дослідження означеної проблеми.

У статті авторами доведено, що підвищення якості викладання згодом допоможе майбутнім фахівцям успішно реалізовувати соціально-освітню місію в українському суспільстві, тобто забезпечувати ефективний професійний і загальнокультурний розвиток здобувачів вищої освіти. Авторами підкреслено, що основним завданням сучасних педагогічних методик має стати формування академічної культури, яке досягається шляхом повернення здобувачів до усвідомленого, наполегливого навчання із дотриманням норм і правил академічної добродетелі та застосуванням інноваційних технологій. У підсумках статті зауважено, що новітні технології не замінюють, а доповнюють вже випробовані та добре зарекомендовані в освітньому процесі вищої школи, і повністю відмовлятись або ігнорувати їх не слід.

Ключові слова: методика викладання, академічна доброчесність, заклад вищої освіти, інтерактивні технології, здобувачі освіти.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Євроінтеграційні процеси та модернізація системи освіти України вимагають оновлення підходів до навчання та включають системно-діяльнісний і компетентнісний підходи до здобувачів, а також суспільний запит до майбутнього фахівця, що вимагає осучаснення методики викладання, оскільки освітня діяльність реалізується в швидко мінливому світі інтерактивного інформаційного середовища. Відповідно до означеного, загально життєва інформованість вступає в протиріччя з застарілими освітніми методиками. Синергетичні підстави вимагають від здобувача навчитися самостійно ефективно та своєчасно реагувати на зовнішні виклики, тобто формують необхідність постійної самоосвіти, саморозвитку та самовдосконалення. З іншої точки зору, фахівець, який успішно самоорганізується, набуває як більшу свободу, так і більшу відповідальність за результати особистісної реалізації в професійній діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковане вирішення даної проблеми і на які спирається автор. Проведений нами аналіз дисертацій, наукової літератури й Інтернет джерел засвідчує, що різним аспектам проблеми академічної доброчесності та підготовки магістрів в умовах вищої школи приділяється значна увага. Так, у дисертації Т. Ніконенко здійснено теоретичне узагальнення та запропоновано розв'язання проблеми підготовки магістрів початкової освіти до застосування технологій контекстного навчання, що виявляється в теоретичному обґрунтуванні, розробці й експериментальній перевірці моделі підготовки магістрів початкової освіти до застосування технологій контекстного навчання (Ніконенко, 2018). Дисертація Н. Батечко (2016) містить теоретичні та методологічні основи підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури вищого навчального закладу, структуру професійно-педагогічної компетентності викладача вищої школи. У роботі представлено концепцію підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури та технологію її реалізації, побудовано акмесинергетичну модель підготовки викладачів вищої школи. В. Кравченко (2017) досліджено теоретичні та методичні засади модернізації професійної підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури. У статті О. Прядко (2018) висвітлено актуальну проблему організації науково-дослідної діяльності в умовах магістратури, з'ясовано, що надання магістрам сучасних знань, ознайомлення з методологією дослідження, а

також оптимальне поєднання видів навчальної та науково-дослідної роботи підвищить якість підготовки майбутніх викладачів (с. 13). У публікації О. Сипченко (2021) розкрито досвід формування цифрової компетентності здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки», доведено важливість використання нових форм організації освітнього процесу, методик, каналів комунікації, необхідність опанування нових знань, формування навичок використання інформаційних технологій, засвоєння форм і методів дистанційного навчання тощо. Групою авторів досліджено питання формування загальних компетентностей майбутніх викладачів засобами інноваційних технологій в освітньому середовищі ЗВО (Сипченко, Черкашина, 2019, с. 180-195). Питання академічної добросердісті відображені в значній кількості наукових доробків вітчизняних і зарубіжних науковців. Так, у статті С. Фатальчука, Є. Смоляр (2021) досліджено академічну добросердість як універсалію сучасної освіти та науки (с. 243-245).

Видлення раніше не вирішених частин загальної проблеми, котрим присвячується стаття. Прискорений розвиток освітніх технологій, істотне розширення освітньо-інформаційного простору стало не тільки суттєвим кроком вперед до прогресу й оновлення навчального процесу, але і породило практику недолугого використання застарілих методик на тлі освітніх інновацій, що пов'язано з деякою легковажністю та небажанням здобувачів вищої освіти наполегливо займатись і прикладати зусилля в отриманні знань. Таким чином, потреба в утвердженні принципів академічної добросердісті в якості пріоритетних і нагальних необхідності в розробці й упровадженні сучасних методик викладання обумовлює необхідність дослідження означеної проблеми.

Мета статті. Виходячи із важливості проблеми впровадження принципів академічної добросердісті в Україні й актуальності в цьому зв'язку осучаснення методик викладання, а також недостатності наукових досліджень, у яких розкривалися б аспекти теоретичного та практичного компонентів означеного питання, метою статті передбачено теоретичний аналіз і висвітлення особливостей методики викладання дисципліни «Академічна добросердість» у закладі вищої освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів. Дисципліна «Академічна добросердість» входить у блок обов'язкових. Виходячи зі значущості, метою вивчення дисципліни для гуманітарних і педагогічних напрямів є формування цілісної системи знань про сучасні принципи академічної добросердісті в освітняному та науковому просторі, набуття здобувачами навичок і компетентностей щодо організації освітньої та наукової роботи, з

дотриманням правил академічної добродетелі та етичних норм здійснення освітньої діяльності. Завданнями вивчення навчальної дисципліни визначені: формування цілісного уявлення про сутність академічної добродетелі та нечесності, окреслення шляхів і способів підвищення академічної культури магістрантів, набуття практичного досвіду самостійного пошуку, опрацювання та коректного використання джерел, вироблення навичок наукового мовлення, аналізу та реферування наукових текстів, підготовки на основі опрацьованих матеріалів власних робіт.

Вважаємо за необхідне зазначити, що сьогоднішні здобувачі активно використовують сучасні інформаційно-комунікаційні технології, ґрутовно обізнані в технічному плані. В їхньому арсеналі представлені мобільні телефони, планшети, ноутбуки та інші комп’ютерні засоби. Найрозповсюдженіми інструментами доступу, поширення та збереження інформації є телефони та планшети із виходом в інтернет, за допомогою яких здобувачі можуть переглядати розклад занять, користуватися дистанційними курсами, передивлятись конспекти лекцій, методичні вказівки та інші рекомендовані матеріали.

Проведене нами дослідження продемонструвало достатньо високий рівень активності здобувачів щодо матеріалів, представлених на освітніх платформах у мережі Інтернет, у той же час дозволило визначити низку проблем, що являються прямим наслідком загальної інформаційної ситуації. Катастрофічною є ситуація роботи здобувачів із текстовими матеріалами: джерела вже не конспектиуються «від руки», а завантажуються, як наслідок такої підготовки до занять здобувачі не бачать у наукових текстах структурних частин, не можуть сформулювати мету, визначити завдання, не вміють наводити аргументи, докази, представляти висновки та надавати пропозиції. Здобувачі не вчаться встановлювати головне, стежити за ключовою думкою, екстраполювати, узагальнювати положення та висновки, резюмуючи таким чином опрацьований матеріал, а винна в усьому доступність і простота копіювання, надана інформаційними технологіями.

Виходячи з вищевикладеного, можна стверджувати, що основним завданням сучасних педагогічних методик має стати формування академічної культури, яке досягається шляхом повернення здобувачів до усвідомленого, наполегливого навчання із дотриманням норм і правил академічної добродетелі та застосуванням інноваційних технологій. Необхідно також зауважити, що активно модернізується й освітній процес, розробляються та впроваджуються новітні педагогічні технології, заклади оснащуються швидкісним безлімітним інтернетом, що дозволяє використовувати віртуальні середовища, онлайн-платформи, розвивати

хмарні технології для збору та накопичення необхідної інформації. Таким чином, використання гаджетів, наповнення мережевих ресурсів, хмарних технологій, спрощений доступ до мережі дозволяють вибудовувати освітній процес по-новому.

Вивчення навчальної дисципліни «Академічна добросередньото» сприяє формуванню в здобувачів цілісної системи знань про сучасні принципи академічної добросередньото в освітньому та науковому просторі, набуттю навичок і компетентностей щодо організації освітньої та наукової роботи з дотриманням правил академічної добросередньото й етичних норм здійснення освітньої діяльності. Даний курс розраховано на 120 годин (4 кредити), з яких лекцій – 14 годин, практичних занять – 26 годин, на самостійну роботу відведено 80 годин. Основними темами дисципліни виділено: Основні засади курсу «Академічна добросередньото»: Дотримання стандартів і принципів академічної добросередньото як запорука успішного розвитку суспільства, Основні види порушень академічної добросередньото та відповідальність, Дотримання академічної добросередньото здобувачами, педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками закладів вищої освіти, Проблема академічного пластику у вищий освіті, Реалізація програм академічної добросередньото в Україні, Основні засади академічного письма.

Підвищенню якості підготовки майбутніх викладачів значною мірою сприяє використання під час викладання курсу «Академічна добросередньото» інноваційних технологій. Так, у ході вивчення теми «Основні види порушень академічної добросередньото та відповідальність» здобувачам було запропоновано скористатися сервісом онлайн-інструментів Mentimeter та Google form задля з'ясування рівня знань аудиторії щодо порушень принципів академічної добросередньото. Mentimeter забезпечує миттєвий зворотний зв'язок, дуже зручний для швидкого опитування респондентів у режимі реального часу, доступний на мобільних засобах і комп'ютерах. Результати отриманих відповідей здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти представлені на рисунках 1, 2.

Отримані під час опитувань відомості дозволяють з'ясувати загальний рівень засвоєння навчального матеріалу здобувачів окремої групи, а також побачити індивідуальний рівень знань кожного. Інноваційні технології допомагають подавати навчальний матеріал максимально цікаво й якісно. Забезпеченням міцного засвоєння знань і підвищенню інтересу до предмету сприяє використання під час практичних занять соціальної платформи віртуальної реальності AltspaceVR. Так, із метою закріплення отриманих знань було проведено навчальний захід «Educational quest game «Академічна добросередньото: проблеми реалізації та відповідальність» (рис. 3, 4).

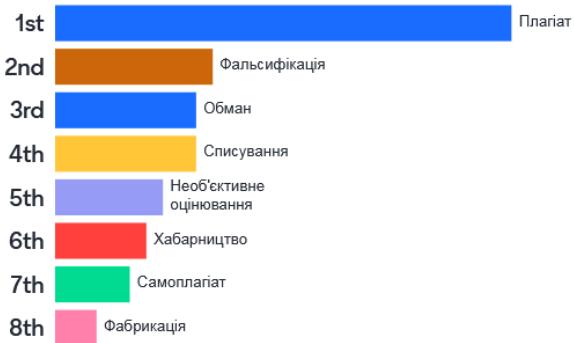

Рис. 1. Порушення принципів академічної добросердісті (загальна відповідь)

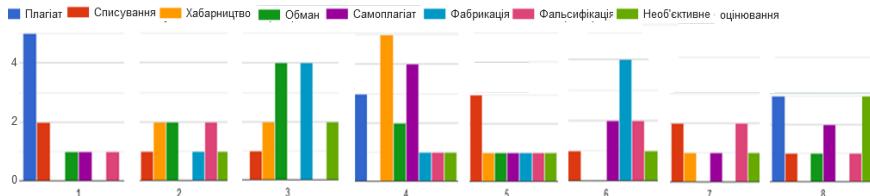

Рис. 2. Порушення принципів академічної добросердісті (персональні відповіді)

Рис. 3. Віртуальний простір AltspaceVR «Educational quest game «Академічна добросердість: проблеми реалізації та відповідальність»

Рис. 4. Фрагмент заходу AltspaceVR «Educational quest game «Академічна добродійність: проблеми реалізації та відповідальність»

З початком епідемії коронавірусу освіта перейшла до дистанційного режиму, змусивши викладачів і здобувачів освіти поринути у світ прикладних програм і віртуальної реальності. Соціальна платформа AltspaceVR є безкоштовною, має привабливий інтерфейс і функції, максимально пристосована для проведення освітніх заходів (Сипченко, 2021, с. 174). Програма надає достатній вибір дизайнів аудиторій і кімнат, а також простору, котрий можна доопрацювати, оформленючи під тематику заходу, потреби та вподобання користувачів.

Викладання дисципліни «Академічна добродійність» у закладі вищої освіти потребувала від викладача врахування рівня знань та обізнаності здобувачів у користуванні новітніми технологіями, оскільки не завжди в усіх присутній достатній базовий рівень віртуального користувача. Проведенню навчального заходу «Educational quest game «Академічна добродійність: проблеми реалізації та відповідальність» передувало ознайомлення здобувачів із технічними характеристиками та можливостями платформи AltspaceVR, що сприяло успішній реалізації освітнього задуму й ефективному набуттю відповідних знань, умінь і навичок.

Тож, позитивним моментом в методиці викладання дисципліни можна визначити, що це не є механічним запамятовуванням або відтворенням навчального матеріалу, а осмислене набуття знань, творче відтворення з опертям на креативне мислення. Інколи виникали складності при вивчені дисципліни в тих здобувачів, у кого недостатньо розвинуте просторове уявлення або наявний недостатній рівень володіння специфічною

віртуальною термінологією та технічністю. Слід зазначити, що саме це стимулювало здобувачів прагнути до скорішого засвоєння необхідних знань і набуття практичних навичок. Крім того, поєднання теоретичного матеріалу з сучасними інтернет-технологіями призводило у кінцевому результаті до значного зростання загального рівня знань.

Упровадження новітніх методів викладання та навчання, доречне застосування сучасних технічних засобів навчання значно сприяють підвищенню ефективності навчання, формують вміння користування інформаційними технологіями, дозволяють збільшити обсяг предметного матеріалу і зменшити час на пояснення, а також значно розширяють можливості освітнього простору. Усунення деяких недоліків освітнього процесу та подолання прогалин користувачів віртуального простору, вдосконалення методики викладання, сприятиме якісній підготовці майбутніх викладачів закладів вищої освіти та буде відповідати європейським стандартам.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи вищевикладене, вважаємо за необхідне зауважити, що новітні технології не замінюють, а доповнюють вже випробовані та добре зарекомендовані в навчальному процесі вищої школи. І, як нам здається, повністю відмовлятись або ігнорувати їх не слід. Викладені результати проведеного дослідження не вичерпують усіх аспектів актуальної проблеми методики викладання дисципліни «Академічна доброчесність» у вищій школі. Подальші наукові розвідки плануємо присвятити дослідженню питання академічно недоброчесної поведінки здобувачів вищої освіти при проведенні та презентації результатів наукових пошуків.

Література

1. Батечко Н. Г. Теоретико-методологічні засади підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Київ, 2016. 669 с.
2. Гарань Н., Прядко О. До проблеми організації науково-дослідної діяльності магістрантів у закладі вищої освіти. *Молодий вчений*. 2018. № 10.1 (62.1). С. 13-15.
3. Гарань Н., Фатальчук С., Смоляр Є. Академічна доброчесність як універсалія сучасної освіти та науки. *Університетська освіта і наука: традиції та інновації*: матеріали Міжнародної науково-методичної конференції. Харків, 2021. С. 243-245.
4. Кравченко В. М. Теоретичні і методичні засади модернізації професійної підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури: дис. ... дра пед. наук: 13.00.04. Запоріжжя, 2017. 613 с.
5. Ніконенко Т. В. Підготовка магістрів початкової освіти до застосування технологій контекстного навчання: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Бердянськ, 2018. 269 с.

6. Сипченко О. М. Використання соціальної платформи віртуальної реальності AltspaceVR в освітньому процесі ЗВО. *Перспективні напрями сучасної науки та освіти: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Слов'янськ, 2021. С. 173-176.
7. Сипченко О. Формування цифрової компетентності магістрів освіти в умовах дистанційного навчання. *Modern education, training and upbringing: collective monograph / Abdullayev A., Rebar I., etc. International Science Group. Boston : Primedia eLaunch. 2021. URL: https://cutt.ly/LnqThbA* (дата звернення: 04.06.2021).
8. Сипченко О., Черкашина Л., Гарань Н. Формування загальних компетентностей майбутніх викладачів засобами інноваційних технологій в освітньому середовищі ЗВО. Hameln, Germany : InterGING, 2019. Pp.180-195.

References

1. Batechko, N. H. (2016). *Teoretyko-metodolohichni zasady pidhotovky vylkadelachiv vyshchoi shkoly v umovakh mahistratury [Theoretical and methodological principles of training high school teachers in the master's program]*. (Thesis of Doctor of Pedagogical Sciences), 669. Kyiv (ukr).
2. Haran, N., & Priadko, O. (2018). Do problemy orhanizatsii naukovo-doslidnoi diyalnosti mahistrantiv u zakladi vyshchoi osvity [On the problem of organizing research activities of undergraduates in higher education]. *Molodyi vchenyi*, 10.1 (62.1), 13-15 (ukr).
3. Haran, N., Fatalchuk, S., & Smolyar, Ye. (2021). Akademichna dobrochesnist yak universaliya suchasnoi osvity ta nauky [Academic integrity as a universal of modern education and science]. *Universytetska osvita i nauka: tradysii ta innovatsii: materialy Mizhnarodnoi naukovo-metodychnoi konferentsii*, UESTI-2021, 243-245. Kharkiv (ukr).
4. Kravchenko, V. M. (2017). *Teoretychni i metodychni zasady modernizatsii profesiynoi pidhotovky vykladelachiv vyshchoi shkoly v umovakh mahistratury [Theoretical and methodical bases of modernization of professional training of teachers of higher school in the conditions of a magistracy]*. (Thesis of Doctor of Pedagogical Sciences), 613. Zaporizhzhia (ukr).
5. Nikonenko, T. V. (2018). *Pidhotovka mahistriv pochatkovoi osvity do zastosuvannia tekhnolohii kontekstnoho navchannya [Preparation of masters of primary education for the application of contextual learning technology]*. (Thesis of Candidate of Pedagogical Sciences), 269. Berdyansk (ukr).
6. Sypchenko, O. M. (2021). Vykorystannya sotsialnoi platformy virtualnoi realnosti AltspaceVR v osvitnymu protsesi ZVO [The use of the social platform of virtual reality AltspaceVR in the educational process of HEI]. *Perspektyvni napryamy suchasnoi nauky ta osvity: materialy Vseukraainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii*, 173-176. Sloviansk (ukr).
7. Sypchenko, O. (2021). Formuvannia tsyfrovoi kompetentnosti mahistriv osvity v umovakh dystantsiynoho navchannya [Formation of digital competence of masters of education in the conditions of distance learning]. In Abdullayev A., Rebar I., et al. *Modern education, training and upbringing: collective monograph*. International

- Science Group. Boston: Primedia eLaunch. Retrieved from <https://cutt.ly/LnqThbA> (date of appeal: 04.06.2021) (ukr).
8. Sypchenko, O., Cherkashyna, L., & Haran, N. (2019). *Formuvannia zahalnykh kompetentnostey maybutnikh vykladachiv zasobamy innovatsiynykh tekhnolohiy v osvitnyomu seredovyshchi ZVO [Formation of general competencies of future teachers by means of innovative technologies in the educational environment of HEI]*, 180-195. Hameln, Germany: InterGING (ukr).

МЕТОДИКА ПРЕПОДАВАНИЯ ДИСЦИПЛИНЫ «АКАДЕМИЧЕСКАЯ ДОБРОСОВЕСТНОСТЬ» В ВЫСШЕЙ ШКОЛЕ

Н. С. Гарань, О. М. Сыпченко

В представленной статье раскрыты современные методические приемы и технологии преподавания дисциплины «Академическая добросовестность» в высшей школе, выделен ряд особенностей интерактивного обучения, которое занимает важное место в формировании самомотивации соискателей высшего образования. Содержание публикации отражает основные новейшие достижения отечественной и зарубежной педагогики, апробированные преподавателями кафедры педагогики высшей школы ДГПУ, дополнены интерактивными методиками преподавания. В публикации отмечается, что быстрые темпы развития образовательных технологий, существенное расширение образовательно-информационного пространства стали не только существенным шагом вперед к прогрессу и обновлению учебного процесса, но и породили практику использования устаревших методик на фоне образовательных инноваций, что связано с нежеланием некоторых соискателей высшего образования настойчиво заниматься и прилагать усилия для получения знаний. Таким образом, потребность в утверждении принципов академической добропорядочности в качестве приоритетных и острой необходимости в разработке и внедрении современных методик преподавания актуализирует исследование этой проблемы. В статье авторами обосновывается, что повышение качества преподавания впоследствии поможет будущим специалистам успешно реализовывать социально-образовательную миссию в украинском обществе, то есть обеспечивать эффективный профессиональный и общекультурный прогресс. Авторами утверждается, что основной задачей современных педагогических методик должно стать применение инновационных технологий, что поможет вернуть соискателей к осознанному самостоятельному обучению с соблюдением норм и правил академической добросовестности. Новейшие технологии не заменяют, а дополняют хорошо зарекомендовавшие себя в образовательном процессе высшей школы и полностью отказываться или игнорировать их не следует.

Ключевые слова: методика преподавания, академическая добросовестность, учреждение высшего образования, интерактивные технологии, соискатели.

TEACHING METHODS OF THE DISCIPLINE "ACADEMIC INTEGRITY" IN HIGHER SCHOOL

N. S. Haran, O. M. Sypchenko

The article presented reveals modern methods and technologies of teaching the discipline "Academic Integrity" in higher school, highlights a number of peculiarities of interactive learning which are important and valuable in forming and shaping the self-motivation of applicants. The content of the publication reflects the basic latest achievements of domestic and foreign pedagogy, which have been tested by the lecturers of the Department of Pedagogy of Higher School of the SHEI "Donbas State Pedagogical University", supplemented by interactive teaching methods. The publication notes that the rapid pace of development of educational technologies, a significant expansion of the educational and information space has become not only a significant step forward towards the progress and renewal of the educational process, but also has given rise to the practice of the useless use of outdated teaching methods against the background of educational innovations, associated with some frivolity and reluctance of some of the applicants for higher education persistently engage and make efforts in obtaining knowledge. Thus, the need to approve the principles of academic integrity as a priority and an urgent need for the development and implementation of modern teaching methods actualizes the necessity to investigate this problem. In the article, the authors substantiate that improving the quality of teaching will subsequently help future specialists to implement the social and educational mission in Ukrainian society successfully, that is, to ensure the effective professional and general cultural development of applicants for higher education. The authors argue that the main task of modern pedagogical teaching methods should be through the use of innovative technologies, returning of applicants to conscious independent learning in compliance with the rules and regulations of academic integrity. In the conclusions of the article, it is noted that the latest technologies do not replace but supplement those already tested and well recommended in the educational process of higher education and should not be completely abandoned or ignored.

Keywords: Teaching methods, academic integrity, institution of higher education, interactive technology, students.

Гарань Наталія Станіславівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Слов'янськ, Україна). E-mail: garan_nat@i.ua

Гарань Наталья Станиславовна – кандидат педагогических наук, доцент кафедры педагогики высшей школы ГВУЗ «Донбасский государственный педагогический университет» (г. Славянск, Украина). E-mail: garan_nat@i.ua

Haran Natalia Stanislavivna – PhD in Pedagogy, Associate Professor of Higher School Pedagogy Department, SHEI "Donbas State Pedagogical University" (Sloviansk, Ukraine). E-mail: garan_nat@i.ua

Сипченко Ольга Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки вищої школи ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (м. Слов'янськ, Україна). E-mail: sypchenko.olha@gmail.com

Сипченко Ольга Николаевна – кандидат педагогических наук, доцент кафедры педагогики высшей школы ГВУЗ «Донбасский государственный педагогический университет» (г. Славянск, Украина). E-mail: sypchenko.olha@gmail.com

Sypchenko Olha Mykolaivna – Ph.D in Pedagogy, Associate Professor of Higher School Pedagogy Department, SHEI "Donbas State Pedagogical University" (Sloviansk, Ukraine). E-mail: sypchenko.olha@gmail.com